

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ

СРП

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

(НИ)КО (НЕ) БРИНЕ О ШКОЛСКИМ ФИНАНСИЈАМА?!

Оставили козу да чува купус!

Једна обична прича о вишеструком кашњењу плата у једној угледној сомборској школи иницирала је да проверимо ко, и да ли уопште неко контролише део школских пара које држава издваја за плате. Наравно, то је и највећи део просветног буџета, пошто је познато да готово **98%** свих пара предвиђених за просвету, одлази управо на плате, док је у неким срећнијим и уређенијим земљама тај проценат на нивоу **70-ак%**. Остало су, наравно, инвестиције, одржавање и сл. Како нас је министар уверио да и од оног планираног јачи од њега имају намеру да му апцигују **4** милијарде, које и да му остану не би биле довољне у суми од **107** милијарди динара, колико је буџетом предвиђено да исфинансирају обавезе Министарства за више од **10** месеци, јасно је да се о сваком просветарском динару мора водити рачуна. А да ли је то уопште случај?

Трагом приче са почетка натписа - зашто плате касне, покушали смо од оних који су надлежни да добијемо одговор, па смо се најпре обратили Школској управи, кроз коју пролазе сви школски финансијски планови и која даје сагласност на цену услуга у школама. Љубазно нас примивши, (бивша) начелница нас је „мртва-ладна“ упутила на Буџетску инспекцију Министарства финансија, иако је у „Кровном“ закону јасно наведено да је то обавеза управо Министарства просвете (чл. **26**, став **2**, тачка **6**), односно, у крајњем случају Школске управе, дакле начелника и његове службе која се бави финансијама, као што је, уосталом, и јасно да за тачност свих података одговарају Министарство просвете и школа (директор) (Правилник о начину обраде и исплате плата, додатака и накнада запослених, односно накнада лица ангажованих по Уговору код индиректних корисника буџетских средстава за област основног и средњег образовања - „Сл. Гл. РС“, бр. **16/07**). Како су наши чланови са правом били револтирани и заинтересовани да се ствар истера на чистац, покушали смо заједно да у томе успемо, па смо кренули од најниже инстанце - градске буџетске ревизорке, који нас је љубазно „откачила“, говорећи да то није њен посао. Додуше, посао овог ревизора није ни општински буџет, који такође има извесне обавезе, не и мале, према школама и другим јавним установама, у делу финансирања које у правилу не извршава. Ипак, локалне обавезе у финансирању образовања оставимо за неки други пут.

Следећи став начелнице Школске управе, за који смо, **a priori** били сигурни да је само у функцији „бриго моја пређи на другога“, а не у покушају да се проблем и реши и да се бави својим послом, обратили смо се Министарству финансија, тачније помоћници министарке финансија, г-ђи Руџици

Стојиљковић, која нас је упутила на Трезор и њихову интерну контролу, а све по принципу ког смо малочас цитирали. Можда ово и није баш у потпуности бесмислено, јер сасвим је извесно да би и Трезор морао имати механизам да контролише да ли су му достављени тачни подаци, пошто школске управе истом Трезору (Управи за трезор Министарства финансија) достављају податке о планираним средствима (ЦЕНУС-у) за исплату плата у школама за сваки месец за који се врши исплата. Основа је, наравно, претходно утврђена цена услуга за сваку школу.

Да не би губили драгоцену време, обратили смо се и Буџетској инспекцији Министарства финансија, која је имала пуно разумевања за наш захтев и једина од свих институција се огласила надлежним за оно што је био захтев Синдиката у школи и Синдиката. Међутим, како нас је телефонски обавестио директор Буџетске инспекције, г-дин Ђура Растовић, након што је остао без већег броја инспектора у поступку рационализације броја запослених у државним органима, број инспектора којим располаже Буџетска инспекција је недовољан да би решио све захтеве за излазак на терен, јер има „и горих и приоритетнијих проблема“ које мора решавати Инспекција, а не да се бави једном школом или чињеницом да је неки директор, тамо, на најсевернијој граници „социјално одговорне и правне“ државе „пробио“ планирана средства за 50-ак хиљада динара. Иако смо свесни да је 12 инспектора мање у Инспекторату отежавајућа околност, знамо и да обавеза контроле тиме не нестаје. Остаје, ипак, за чуђење, да ли се баш морало „кресати“ инспекторе, а не неке друге чиновнике, у моменту када је „финансијски брод озбиљно насукан и прети да потоне“ и да на тај начин са собом повуче државу у банкрот, по грчком сценарију.

У међувремену смо од Управе за трезор добили писмени одговор бр. **402-454/10-001-003** у коме нас они уверавају да нисмо полудели и да смо и на почетку ове приче били у праву, кад смо тврдили да је питање контроле овог дела школских финансија у надлежности Министарства просвете, односно надлежне школске управе. Ипак, контрола (наших) пара остаје заробљена између незнања или нечињења надлежних или незнања, безобразлука и осиноности његове службе која то треба да уради, а не чини. А можда би требало поразмислити и о увођењу материјално кривичне одговорности за све доносиоце одлука и на свим нивоима, где би за штету коју учине одговарали и својом личном имовином, а не само фиктивном материјално-кривичном одговорношћу, која нигде и није била предмет санкције за оне који су чинили штету и друштву и појединцима, јер, шта више, неретко су били и награђивани напредовањем у служби и хијерархији.

Једино што је сигурно јесте да нећемо одустати и да ћемо и даље инсистирати да се уведе ред и контрола у школске финансије, јер се ради о средствима свих нас, а не средствима која су „на извол`те“ остављена неодговорним појединцима на располагање. У супротном би поднаслов могао постати и наслов неког следећег саопштења!

Београд, 11.05.2010.год.

проф. Хаци Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС